

Majniška Kraljica. Nova oltarna slika pri uršulinkah v Ljubljani. Slikala m. Ignacija

DOBRE KNJIGE

Pozor — strup! Strupena kača, ki je zvita na knjigi zunanega ovoja s tem naslovom, pove veliko več, kot si človek vmišlja. Potrebna je bila tudi ta knjižica v zbirki salezijanske rakovniške knjižnice. Prelistajo in pretehtajo naj jo predvsem tisti vedoželjni bralci, ki hočejo brati vse, kar pride izpod tiskarskega stroja, pa naj bo še tako s trupom prepojeno. Preberejo naj to knjižico zlasti starši in vsakdo, ki ima s šolo ali vzgojo kaj opravka.

Ce se čudimo, ko vidimo, kako je naša sodba o »dobrem našem ljudstvu« nepričakovano prečrtana (v mislih imamo verski polom pri hostnikih in njih grozodejstva), in če se vprašamo, kako se je mogel ta prečudni preobrat na slabo izvršiti, bomo morali krivdo v veliki meri, če ne izključno pripisati komunističnemu in drugemu slabemu tisku.

Tu imamo dovolj otipljiv in pretresljiv dokaz, kakšno razdejaje povzroča slab tisk.

Dajte to knjižico v roke vsem, ki potrebujejo v tem pogledu točnega pouka.

V zadnjem poglavju so naštetje tudi nekatere knjige, ki se — prevedene na naš jezik — širijo, naročajo in prebirajo tudi po Sloveniji, pa so prepovedane pod kaznijo izobčenja. To so dovolj resni opomini za resne ljudi!

Zakaj odlašati najpotrebnejši obračun v tako negotovih časih kot so danes? Beri vendar tudi ti, ki si morda

že večkrat preslišal klic IV. cerkvene zapovedi in se zanemarljivo, novo knjižico št. 247 do 248 salez. zbirke. Zresnila te bo in te prepričala, da je »velikonočna dolžnost« (to je naslov knjižice) tvoja najresnejša zadeva.

Nikar misliti, da je ta zapoved samo za nekatere, ali da je le lep nasvet. Ne, ne! Tudi tebe veže, če hočeš še veljati za katol. kristjana, saj ti je znano opozorilo Sv. pisma: Kdor pa Cerkev ne posluša, naj ti bo kakor pogán in cestinar!

Ali ti ni mar, da rešiš dušo, ko je tvoje življenje v današnjih negotovih dneh kakor kaplja na vejici. Če je kaj nerazumljivega v življenju, je nerazumljiva lahkomišljenost in brezbriznost, ki v takih časih skrb za dušo puste v nemar.

Dajte, ljubi bralci »Bogoljubovi«, to knjižico v roke vsem, ki so v številu teh lahkomišljenih ljudi!

Pametna in modra je misel, da se važnejši pastirski listi razširijo tudi v salezijanskih knjižicah, da imajo verniki celotno besedilo pred očmi. 245 a knjižica nudi zadnje pastirsko pismo ljubljanskega škofa za l. 1944, ki v njem naš nadpastir razklada papežev božični nagovor. Ta poslanica sv. očeta je bila naslovljena vsem trpečim narodom na svetu. Škof pripominja: »Saj vem, dragi verniki, za postni čas ne morem nič lepšega in nič primernejšega povedati, kakor

očetovske besede papeža Pija XII., ki jih je na zadnji božični večer naslovil po radiju vsemu svetu, in sicer prevaranim, obupanim in vernim. — Vsem priporoča sv. oče bratovsko ljubezen, molitev, zadoščevanje, zaupanje v Boga in Marijo.

Da pa bo molitev Bogu bolj všeč in jo bo prej uslišal, se po navodilih sv. očeta prenovimo v duhu prave krščanske vere in ljubezni.

Odpustki za maj 1944

1. Ponedeljek. Sv. Filip in Jakob. P. o. čl. družbe sv. Petra Kl., če molijo za razš. sv. vere in p. n. sv. o.

3. Sreda, prva v m. Najdenje sv. Križa. P. o.: 1. vsem, ki opravijo kakšno nabožno vajo n. č. sv. Jožetu, prejmejo sv. zakr. in molijo p. n. sv. o.; 2. tem, ki nosijo višjevi škap.

4. Četrtek, prvi v m. P. o. čl. br. sv. R. T. v br. e. Če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v žup. o.

5. Petek, prvi v m. Sv. Pij. P. o.: 1. vsem, ki prejmejo pravno obh., nekoliko premišljejejo dobrotljivost presv. Sree J. in molijo p. n. sv. o.; 2. čl. br. sv. R. T., kakor večraj; 3. čl. br. sv. S. J.; 4. istim še en p. o., če obiščejo br. e.

6. Sobota, prva v m. P. o. tem, ki prejmejo sv. zakr., opravijo kakšno nabožno vajo n. č. Bredmadežni, da nekoli. ko zadoste za njej storjena razšal. in molijo p. n. sv. o.

7. Nedelja, prva v m. Čl. r. v. br. 3 p. o.: 1. če v br. e. molijo p. n. sv. o.; 3. če so pri mesečni procesiji; 3. če v br. e. nekaj časa pobožno molijo pred izp. sv. R. T. — Dalje p. o.: a) čl. br. sv. S. J.; b) tem, ki nosijo viš. škap.

8. Ponedeljek. Prikazanje sv. Mihaela. P. o. čl. br. za duše v v. — Ta dan ali v osmini.

(Nadaljevanje na zadnji strani.)

Ljudska hranilnica v Ljubljani

zadruga z neomejenim jamstvom,
v lastni palači na Miklošičevi c. 6
(nasproti hotela „Union“)

*Sprejema hranilne
vloge v vsaki višini
in jih najugodneje
obrestuje, daje po-
sojila na vknjižbo
in proti poroštvu.
Posojilnica je bila
ustanov. 1895. leta*

M. Elizabeta, O. S. U.

Pridi, majniška Kraljica!

*Pridi, pridi, majniška Kraljica,
ti prelepa, čudežna, edina!
Kličejo te naša polna srca,
kliče te v trpljenju solz dolina.*

*Zemlja je zakladnice odprla,
žametne preproge razgrnila;
rožne šopke čez in čez napela,
kamor tvoja noga bo stopila.*

*Pridi, pridi na oltarje naše,
Mati, žejni smo lepote tvoje,
želnožejni blaženih trenutkov,
ko odprla boš srce nam svoje.*

*Vanj se bomo bridko izjokali,
vsa grenkost bo vanj se potopila;
tvoja lepa majniška ljubezen
bo tolažbo v naša srca vlila.*

*Pridi, pridi, Jezusa pokaži,
narod eharistično prepôji!
V žaru svete hostije, nebes Kraljica,
bomo zopet srečni, vse bolj tvoji.*

Marijino srce v sleherni družino

Ob koncu prve svetovne vojne je protestantovski pastor Maks Jungnickel v protestantovskem dnevniku »Die Post« med drugim zapisal tele besede: »...Naša evangelijska cerkev je mrzla. Nima v sebi toplote, da bi grela naše ljudi. Naša dolžnost je, da svojo cerkev ogrejemo. Pa kdo stori cerkev toplo in prijetno? To je božja Mati Marija. Mi moramo pripeljati Marijo nazaj. Potem bo naša cerkev nedvomno postala zopet topla. In z Marijo moramo pripeljati nazaj tople in pristrčne Marijine pesmi, ki so tako lepe, kakor da bi bile pisane z luninimi žarkami ali kakor da jih je prijetna rosa natrosila v to solzno dolino. In tisti dan, ko se to zgodi, hočemo ozaljšati naše oltarje s poljskimi cvetlicami in gozdnim zelenjem. Zakaj Mati se bo vrnila v našo cerkev. In k Njej bomo molili in Njej v čast prepevali. In

našemu katekizmu bomo dali nekaj več svobode. Med njegove nauke bomo vpletli nauk o brezmadežnem spočetju. Zares! Mi nimamo Matere božje! Neobhodno je potrebno, da jo pokličemo nazaj. In ko se to zgodi, potem dobi pesem našega kantorja zopet svojo mikavost in mrzle stene naših cerkva postanejo zopet tople in luč naših oltarjev bo svetlejša in naše cerkve bodo zopet postale novim tisočem ljubo zbirališče. Vsaj jaz, Brezmadežna, te srčno pozdravljam in željno čakam ure tvoje vrnitve.«

To je pač pesem domotožja, pesem izgnancev, ki so šli za svojimi zvodniki in tako postali uboge duhovne sirote brez dobre in ljubeče matere.

Ali ni morda tudi med nami družin in hiš, ki so mrzle, podobno kot lutrovske cerkve? Ni v njih pravega miru, ni

L. Layer: Marijino življenje. I. Joahim in Ana delita miloščino. Uršulinke — Ljubljana.

medsebojne ljubezni, ni prave sreče in ni več v njih božjega blagoslova. Pa od kod to? Božje Matere ni, ki bi ogrevala mrzli dom.

Zato pripeljimo v vse naše družine zopet Marijo. Privabimo jo s tem, da se vse naše družine posvete njenemu brezmadežnemu Srcu. Tako želi naš škof, tako želi papež, tako želi sveta Cerkev, tako želi Mati božja sama. »Bog hoče,« tako je rekla Mati božja sama trem pastirčkom: »da se svet oklene z vso silo češčenja mojega brezmadežnega srca.« In ko bo »moje srce prišlo do velike veljave, bo zavládala doba míru med človeštvom.« Gospod je izročil usodo človeštva v roke Matere božje. Samo ona nam more pomagati.

»Ladjo je treba previdno spraviti z nevarnih krajev, da se med čermi in skalami ne razbije. Naglo je treba iz požara oteženo, preden v plamenih zgore. Nihče ni dolgo varen, če je v bližnji nevarnosti. Ne bo mogel hudiču ubežati božji služabnik, ki se v hudičeve zanke zaplete. Sv. Ciprijan, pismo 4, 2, 2.

Obrnimo se še na sv.

JOŽEFA!

Naš prevzvišeni nadpastir g. dr. Gregorij Rožman je v zadnji številki Škofijskega lista zaukazal molitveno osmino v čast sv. Jožefu v dneh od 26. aprila do 3. maja. Tam pravi med drugim: »...Redkokdaj so naši predniki, ki so sebe, svoje imetje in svoje življenje postavili pod varstvo sv. Jožefa, varstva in zaščite svojega patrona tako zelo potrebovali, kot ga potrebujemo danes mi. Zaradi tega se poleg presvetega Srca Jezusovega in brezmadežnega Srca Marijinega obrnimo še na svetega Jožefa, našega deželnega patrona in varuha svete Cerkve...«

Da bi to naročilo našega vladike v polni meri in z velikim zaupanjem izvršili, se spomnimo silnega zaupanja, ki ga je imela sveta Terezija Avilska v varstvo in pomoč tega velikega svetnika! Čudovito je, koliko je ta svetnica

delala, govorila, pisala, da bi češčenje svetega Jožefa v vseh srcih vzbudila. Kako brezmejno je ona sama v njegovo moč in pomoč zaupala. Nič manj nego petnajst svojih samostanov je izročila njegovemu varstvu. Imenovala je svetega Jožefa svojega očeta in gospoda in slovesno je pisala pred vsem svetom: »Ne spominjam se, da bi bila od svetega Jožefa česa želela, česar ne bi bila takoj dosegla. Zdi se, kakor da je Bog drugim svetnikom podelil moč pomagati samo v nekaterih potrebah, naš svetnik pa — skušnja nas uči — ima oblast pomagati v vseh rečeh. Tako je hotel Gospod pokazati, da hoče tudi v nebesih izpolnjevati vse njegove želje, kakor mu je bil na zemlji v vsem pokoren. Ker torej iz nenehne skušnje vem, kako dragocenih darov naklanja tistim, ki se nanj obračajo, bi rada vsakogar vnela

za veliko pobožnost do njega. Izmed vseh duš, ki ga zvesto časte, ne poznam niti ene, ki ne bi vsak dan znova in s hitrim korakom napredovala v popolnosti. Jaz ga že več let prosim na njegov praznik vselej kake posebne milosti in še nikoli mi ni bila nobena odrečena. Kdor noče verjeti mojim besedam, naj za božjo voljo sam poskusi. Spoznal bo po svojem lastnem izkustvu, kako koristno je priporočati se temu slavnemu patriarhu.«

Veliko zaupanje v varstvo in pomoč sv. Jožefa zbuja v nas tudi sveta Cerkev sama. Po odredbi svete Cerkve je namreč sv. Jožef tudi zaščitnik nje same. V septembru l. 1870 so vojaki Viktorja Emanuela bili zavzeli papeževo državo, pa tudi papeževo mesto Rim in ga bili proglasili za prestolnico zedinjene Italije. Zadnji ostanek papeževe svetne oblasti je bil s tem uničen, cerkvena država poražena. Že v tem času je skušala na Francoskem Cerkvi sovražna sila zbrisati vsako sled krščanstva. Na severu pa so se že kopičili grozni oblaki tako imenovanega kulturnega boja, ki naj bi uničili ali zaslužnili katoliško Cerkev.

V teh za Cerkev tako nevarnih časih se je pa zatekel papež Pij IX. in z njim ves katoliški svet v tiho in skromno hišo nazareško. Ponižan, pa vendar poln zaupanja, da bo njegova prošnja uslišana, je potkal na vrata in poprosil sv. Jožefa, naj bi v teh žalostnih časih on vzel v varstvo Cerkev, saj je nekoč tako očetovsko skrbel za Jezusa in mu varoval življenje, zato bo tudi sedaj najboljši zaščitnik njegovega skrivnostnega telesa, sv. Cerkve. Saj je bila njegova družina prva celica tiste velike božje družine na zemlji, ki jo je njegov varovavec poklical v življenje. Sv. Jožef je prošnjo uslišal in 8. decembra 1870 mu

II. Bog razodene staršem Marijino rojstvo.

je govoril Pij IX., kakor je govoril nekoč Faraon egiptovskemu Jožefu: »Postavim te nad vso deželo. Ti bodi odslej zaščitnik in varuh svete Cerkve.«

Kar je prvemu Jožefu srečno uspelo, da je rešil Faraonovo kraljestvo ter je obvaroval egiptovski narod pogina pred lakoto, tako moramo gledati tudi v drugem Jožefu, redniku Jezusovem, branitelja in zaščitnika svete Cerkve, ki je prava hiša Gospodova in božje kraljestvo na zemlji. Bog ga je izbral, da varuje Jezusa, učlovečeno Besedo božjo, zato je naravno, da ščiti tudi sveto Cerkev, skrivnostno telo Gospodovo, kakor je ščitil nekoč nazareško družino.

Zahtevam nespodobne mode se ne bomo vdajali!

Obljuba ob posvetitvi Srcu Marijinemu 1945.

Pogosto vlada naziranje, da obstoji nevarnost in škodljivost mode samo v izrezanih oblikah oblek pri vratu, v prekratkih rokavih, v ozkih in kratkih krilih in podobno. Toda to naziranje je

prepovršno. So namreč žene in dekleta, ki so sicer zelo skrbne glede naštetih izrodov pri obleki, pa vendar v obilni meri s svojim nastopom in obnašanjem dražijo neurejeno počutnost moškim.

III. Brezmadežno spočetje.

Pripomniti moramo tudi takoj, da gibanje za novo modo samo po sebi ni nič slabega; saj je utemeljeno v človeški družabnosti. Pogon daje temu gibanju nagnjenje, ki sili človeka, da najde soglasje s sebi enakimi in soglasje z običaji in šegami tistih oseb, v katerih družbi živi. Tudi Bog ne zahteva od žen in deklet, da bi živele ne oziraje se na čas, v katerem živijo in da bi tako malo upoštevale zahteve mode, da bi veljale za smešne, če bi se oblačile v popolnem nasprotju z okusom in običaji svojih sovrstnic.

Tej trditvi primerno naglašča tudi sv. Tomaž Akvinski, da v zunanjih stvareh, ki jih človek uporablja, ni napake; napačnost izvira šele iz človekove notranjosti.

Da! Pri vsakem človeku je predvsem merodajna njegova notranjost, ki odločilno vpliva tudi na njegov zunanji nastop in obnašanje. Kakor širi rožmarin svoj duh, »naj bo zelen al' pa suh«, prav tako more strupeno seme neurejenih strasti, ki tli globoko v duši, tudi

na zunaj obroditi samo plevel in osat. Ali se notranje dvigamo ali padamo, vse to more fino čuteč človek spoznati tudi po našem zunanjem nastopu in obnašanju.

Zato smemo reči, da tudi obleka ni toliko vprašanje mode, marveč veliko bolj vprašanje spraševanja vesti. Če smo v svoji duši pravilno urejeni, se sam od sebe ustvari tudi pravilni okus z ozirom na obleko. Povsem tem je obleka predvsem ogledalo ženske duše bodisi zavestno ali nezavestno. Po vsej pravici je dejal bister mislec in opazovalec življenja: »V vsaki ženski duši spi en angel in ena vlačuga; gre le za to, kdo izmed obeh se zbudi in stopi na plan.«

Krepostna žena in dekle, ki nima v svoji duši nizkotnih in temnih namenov in želja, se oblači sicer okusno, a vedno dostojno. Na njej je vse sama svetloba in pesem. Vsakomur more pogledati v obraz, ne da bi se ji bilo treba osramočeni umakniti, če kdo obrne nanjo svoj pogled. Nasprotno pa žena in dekle, ki nosi v svoji duši neukročene strasti in nizkotne namene, potrebuje mnogo zunanje nakita in lišpa, s katerim skuša zakriti podlost svoje duše; vendar naj taka nikar ne misli, da bo s svojo lažjo ujela kako čisto in plemenito srce. Saj plemenit človek kmalu spozna, da je taka nališpana ženska pobeljen grob, od zunaj vabljiv, znotraj pa poln gnusobe.

Zato naj žene in dekleta gledajo predvsem na to, da odpravijo iz svoje duše vso hinavščino in visokoletečo domišljavost. Vzgajajo naj sebe neprenehoma k notranjemu očiščenju svoje duše. Napolnijo naj svoja srca s pravo krščansko ponižnostjo, skromnostjo in resnico. Prenove naj svoje duše z žarom nadnaravne milosti. To je prvi pogoj za pravilno rešitev vprašanja glede ženske mode. V nove mehove je treba viliti novo zdravo vino (Luk 5, 36), z drugo besedo: dušo je treba pravilno vzgajiti, pa bo novodobna moda očiščena.

In še nekaj!

Če bi katera, ki je nedostojno napravljena, rekla, kar se večkrat sliši: »Jaz si pri tem nič slabega ne mislim;

pač mora biti slab človek, ki se nad mojo modo pohujšuje,« taka naj ve, da je ta odgovor prava norost. Najprej ni potrebno, da bi si moral ta ali oni pri tem še kaj posebej misliti, ker je že vse dano, da se vidi. Poleg tega bi morala biti človeška narava z ozirom na hudo nagnjenje, ki je v človeku, povsem drugačna kot je v resnici, če bi hoteli, da bi pogled na nesramno oblečeno žensko ne vzbujal nobenega slabega vtisa na dušo mnogih moških. Ne kakor da bi v goloti ali nagoti bilo sami v sebi kaj grešnega. Saj nam sveto pismo poroča o rajski nedolžnosti prvih staršev, ko nista potrebovala nobene obleke in v njuni duši ni bilo prostora za sramežljivost (I. Moz 2, 25). Toda raj je zaradi izvirnega greha zgubljen in rajska nedolžnost je bila le bežen sen. Od tedaj se človek nahaja v povsem drugačnem razpoloženju in ni je sile, ki bi mogla nazaj priklicati ono rajsko stanje popolne nepokvarjenosti. V človeku je hudo poželenje, ki ga ni treba še posebej dramiti, ker se že takó samo po sebi rado zbudi.

Če torej nekatere trdijo, da nesramna moda njim samim ne napravlja nobene moralne škode, kdo pa jo more zagotoviti, da ne napravlja nobenih kvarnih posledic drugim? Če ni dovoljeno zaradi lastnega ugodja postavljati v nevarnost telesnega zdravja svojega bližnjega, koliko manj smemo postavljati v nevarnost njegovo dušno zdravje ali celo njegovo večno zveličanje. Lahko smo prepričani, če bi se vrata pekla le

IV. Marijino rojstvo.

za trenutek odprla in bi nam bila dana prilika, da se prepričamo o vzroku pogubljenih, da bi iz tisoč in tisoč ust prišla kletev na nespodobno modo žensk, ki je bila vzrok tolikim padcem.

Zato žene in dekleta! Skrbimo predvsem za svojo notranjo, dušno usovršenost in z našo dušno urejenostjo naj bo in bo tudi v skladu naša moda!

Cerkveni očetje o ženski noši

Jasno je, da v prvih dveh stoletjih ni bilo treba dajati kristjanom posebnih opominov glede dostojnosti v obleki. Saj so se živo zavedali opomina sv. Pavla: »Če ste torej vstali s Kristusom, iščite, kar je zgoraj, kjer je Kristus sedeč na desnici božji. Kar je zgoraj, po tem hrepenite, ne po tem, kar je na zemlji« (Kol 3, 1). To nam izpričujejo tudi slike, ki predstavljajo žene iz 1. stoletja po Kristusu. Kako nežno in dostojanstveno

je urejena obleka krščanskih žena na teh slikah in kakšna npravna resnoba nam odseva iz teh slik!

Drugačno pa je postalo obnašanje mnogih kristjanov že v 3. stoletju. Visoko so sicer cenili kristjani zlasti stan Boгу posvečenih devic, vendar pa je na drugi strani nebrzdana nečimrnost in neizbirčen pohlep po zabavah in udobnostih začel hromiti moralno moč in odpornost tudi krščanskih deklet in žena,

V. Marijino darovanje.

kar se je pokazalo posebej v tedanji ženski modi. Zato so povzdignili svoj glas za dostojnost v modi po vrsti veliki cerkveni očetje: sv. Hijeronim, sv. Janez Krizostom in zlasti še sv. Ciprijan.

Naj sledi nekaj opominov iz njihovih spisov v opomin tudi tistim sedanjim mladenkam in ženam, ki mislijo, da je nedostojna moda malenkost, ki nima ničesar opraviti s človeško vestjo.

Kako resnobno piše n. pr. sv. Janez Krizostom: »— — Ne samo v novi, ampak že v stari zavezi, ko je Bog vodil človeški rod po predpodbah in prilikah in vsakdanje življenje na bolj čuten način urejal, ko še ni bilo govora o nebeških rečeh, ko se večne dobrine še niso omenjale, marveč je judovska postava upoštevala bolj tvarne in mesene reči, je Bog z močnim poudarkom prepovedal gizdavost v obleki ter po preroku takole govoril: »Tole pravi Gospod gosposkim sionskim hčeram: ker se njih hčere povišujejo in glavo pokonci nosijo in grede pomeži-

kujejo in pri hoji obleko za seboj vlečejo in stopicajo kakor na plesu, bo Gospod ponižal gosposke sionske hčere, razgalil njih postavo in jim vzel gizdavo obleko. In namesto prijetnega vonja ti bo oblak prahu in namesto pasu boš opasana z vrvjo in namesto kodrastih las boš imela plešo in namesto oblačila, obrobjenega s škrlatom, se boš odevala z raševnikom (prosto po 3. pogl. Izaije); to boš imela namesto lepoticja.« Vidiš li neizrekljivo božjo jezo? Vidiš li strogo kazen in muko? Vidiš li kruto sužnost? Iz tega posnemaj velikost greha! Dobrotljivi Bog ne bi bil naložil tako prehude kazni, če ne bi bil greh, ki jo je izzval, še mnogo hujši. Če je pa greh velik, je jasno, da je tudi čednost, ki mu je nasprotna, zelo velika. Ko govori Pavel ženam, jih zato ne opominja samo, naj ne nosijo zlatnine, ampak jim tudi dragocene obleke ne dovoljuje. Ve namreč, predobro ve, da je gizdavost huda dušna bolezen, težko ozdravljiva, jasno znamenje pokvarjenega mišljenja in da je treba velike modrosti, da jo premagiš. To kažejo ne samo omožene žene med svetom, ki nobena ne sprejme zlepa tega opomina, marveč tudi take, ki se zde dobre in modre ter so stopile v zbor sv. devištva (Sv. Janez Krizostom, Izbrani spisi, v Ljubljani 1942, str. 241).

Prav v tem duhu piše tudi sv. Ciprijan: »— — Oči dražeči nakit in zapeljivo razkazovanje lepote pristoji samo hotnicam in nečistnicam in navadno se nobena dragoceneje ne lišpa ko tista, ki je nje sramežljivost poceni. Čiste in sramežljive device naj se varujejo okrasa nečistnic, obleke nesramnic, dražeče noše iz hotnišnic, nakita hotljivk.« — — (Vedenje devic, str. 56.) — In zopet piše isti sv. Ciprijan: »— — Bog ni ustvaril bagrenih in škrlatnih ovc, ni učil, kako se volna z rastlinskimi soki in bagrenko napaja in barva, tudi ni uvedel ogrlic, okrašenih z zlatom, kamenčki in biseri, nanizanimi in v velikem številu razporejenimi, ki bi z njimi krasila svet, katerega je ustvaril, da bi bilo zakrito, kar je na človeku Bog naredil in bi se povrhu videlo, kar je hudič iznašel... Vse to so grešni in uporni

angeli iznajdljivo naredili, ko so padli v zemeljsko omadeževanost in nebeško lepoto izgubili. Ti so tudi učili, kako s črnim prahom (za barvanje obrvi in vejc) črn prah iz prežgane antimonske rude) potegnejo črte okrog oči, kako se da licu lažniva rdečica (za barvanje lica so rabile temnordečo barvo), kako se lasje z varajočo barvo spremenijo, kako se s sredstvi njihove izprijenosti uniči prava podoba obraza in glave. Tukaj moram opozoriti vse ženske, da se božje delo in božja stvar in tvorba nikakor ne sme pačiti z rumeno barvo ali črnim prahom ali rdečilom ali kakršnim koli sredstvom, ki kvari naravne poteze. Bog pravi: »Naredimo človeka po svoji podobi in podobnosti (1 Moz 1, 26). Pa si upa kdo spreminjati in zamenjavati, kar je Bog naredil? Zoper Boga vzdignejo svojo roko, skušajo popraviti ali spremeniti, kar je on naredil in se ne zavedajo, da je božje delo, kar narava da, hudičevo delo, kar se umetno spremeni. Če bi umetnik z barvami zvesto naslikal obraz in postavilo in telesne lastnosti in če bi, ko je podoba naslikana in dovršena, kdo drug prijel za čopič, da bi že dovršeno podobo kot spretnejši umetnik popravil, je jasno, da bi se prvemu umetniku zgodila huda krivica in da bi bil po pravici užaljen. Ti pa misliš, da te ne bo zadela kazen za tako krivično in lahkomišelnostno predrznost, za žalitev Boga Stvarnika? Denimo, da kljub zapeljivim barvilom nisi pred ljudmi nesramna in nečista, si vendar slabša kot prešustnica, ker pačiš in skruniš, kar je božjega. To, kar imaš za kras, kar imaš za lepotečje, je napad na božje delo, je pačenje resnice božje.

Apostol opominja in pravi: »Postrgajte stari kvas, da boste novo testo, ker ste opresni; zakaj tudi naše velikočno jagnje, Kristus, je bilo darovano. Zatorej obhajajmo praznik ne s starim kvasom, tudi ne s kvasom hudobije in malopridnosti, ampak z opresniki čistosti in resnice.« (1 Kor 5, 7. 8.) Mar ostane čistost in resnica, če se to, kar je čisto, omadežuje z goljufivimi barvami in se z goljufivimi barvili resnica preobrne v laž? Tvoj Gospod pravi: »Ne

VI. Družina sv. Ane.

moreš ne enega lasu napraviti belega ali črnega.« (Mt 5, 36.) Ti pa hočeš biti močnejša, da bi ovrгла besedo svojega Gospoda? S smelim početjem in bogokletnim zaničevanjem (Gospodove besede) barvaš svoje lase, zlo, ki pride, sluteč si že zdaj narejaš ko plamen rdeče lase (z rdečo barvo že vnaprej posnemaš peklenski ogenj) in grešiš — kakšna hudobija! — z glavo, to je z najboljšim delom telesa. In ko je o Gospodu pisano: »Njegova glava in lasje so bili kakor volna ali sneg« (Raz. 1, 14), se pa tebi gabi sivina, studi belina, ki je Gospodovi glavi podobna.

Ali se ne bojiš, prosim te, katera si takšna, da te tvoj Stvarnik, ko pride vstajenja dan, ne bo spoznal, da te bo, ko boš prišla po obljubljeni plačilo, zavrnil in izključil, te kot strogi sodnik hudo pogrjal in ti rekel: »To delo ni moje in ni naša podoba. Kožo si z lažnimi lepotili omadeževala, lase si varljivo prebarvala, tvoje lice je laž spaličilo, podoba je pokvarjena, obraz je tuj.« Ne boš mogla gledati Boga, ker imaš

VII. Marijina zaroka.

oči, ne kakor jih je Bog ustvaril, marveč kakor jih je hudič pokvaril. Za njim si hodila, posnemala si rdečkaste in barve prelivajoče oči kače; kakor tvoj sovražnik si se lišpala, z njim vred boš tudi gorela.

Bodite takšne, kakršne vas je Bog Stvarnik ustvaril. Bodite takšne, kakor vas je očetova roka naredila: Vaš obraz bodi nespačen, vrat čist, postava nezmaščena. Ne predirajte si ušes, vaših laktov in vratov ne oklepaj dragocena veriga obročkov in okrasov. Vaše noge naj bodo proste zlatih okovov, lasje ne ponarejeni z barvami, oči vredne gledati Boga.

Tako so sveti cerkveni očetje pisali že pred 1500 leti. Njihova beseda pa še danes ni zgubila svoje veljave.

Rvmatizem in protin ne ubijata, a silno težita življenje. Odpustljivi grehi iz navade, ki jih ne skušamo odpraviti, duši črpajo življenjske sile kakor revmatizem in protin telesu. — P. D. Considine S. J.

Kadar Cerkev blagoslavlja

Ob ustvarjenju sveta je bil Bog razlil svoj božji blagoslov nad človeka in nad vse stvarstvo. »Ustvaril je Bog človeka po svoji podobi, po podobi božji ga je ustvaril, moža in ženo ju je ustvaril. In Bog ju je blagoslovil« (Gen 1, 27). In zopet pravi pismo: »In Bog je blagoslovil živali v vodi in perutnino po njeni vrsti« (Gen 2, 1-5). Z božjim blagoslovom napolnjeno stvarstvo je Bog izročil človeku, da gospoduje nad vsemi stvarmi. »S slavo in častjo si ga ovenčal in ga postavil čez dela svojih rok« (Ps 8, 5).

Prišel pa je trenutek že v življenju prvih staršev Adama in Eve, da jima ni bila zadosti obilnost božjega blagoslova. Bogu sta hotela postati podobna. Hudoobni duh jima je namreč prišepetal: »Bog ve, da se vama bodo tisti dan, ko

bosta jedla od prepovedanega drevesa, odprle oči in bosta kakor bogova in bosta ločila dobro in hudo« (Gen 3, 17).

In res! Človek se je Bogu uprl. Svojo od nebeškega Očeta blagoslovljeno roko je tako rekoč dvignil proti Njemu. Storil je s svojo nepokorščino smrtni greh.

Tedaj pa se je božji blagoslov sprevrgel v prekletstvo in človekova velemoč se je spremenila v onemoglost. Zgodilo se je, kar je Bog napovedal: »Tisti dan, ko boš jedel od prepovedanega drevesa, boš umrl« (Gen 2, 17). S to kaznijo pa so prišle še druge. »V potu svojega obraza boš jedel svoj kruh, dokler se ne povrneš v zemljo, iz katere si vzet, zakaj prah si in v prah se boš spremenil« (Gen 3, 19). »Namnožil bom bridkosti

tvoje nosečnosti; v bolečinah boš rodila svoje otroke in pod moževo oblastjo boš« (Gen 3, 16).

Prekletstvo, ki ga je človek priklical s svojim grehom nase, je leglo tudi na vse stvarstvo. »Vemo namreč, da doslej vse stvarstvo skupno zdihuje in trpi v porodnih bolečinah...« (Rim 8, 22). Božji blagoslov je po pripuščanju božjem izrinil v neki meri vpliv hudobnega duha, ki skuša škodovati stvarstvu in posebej človeku. Saj pravi sveti Pavel: »— ni se nam bojevati zoper kri in meso, ampak zoper vladarstva, zoper oblasti, zoper svetovne gospodovalce te teme, zoper hudobne duhove v podnebj« (Efez 6, 12).

Človek je z grehom oskrnil stvarstvo, zato trpe z njim vred vse stvari. In trpljenje se preliva skozi vse rodove, vse dežele, vse čase. Pa ne samo trpljenje, tudi onemoglost človekova se kaže nasproti trpljenju. Saj ga človek ne more odpraviti, pa naj živi v še takem udobju in razkošju.

Toda večja kot človekova onemoglost je božje usmiljenje. To usmiljenje je govorilo: »Sovrašтво bom naredil med teboj in med ženo, med tvojim in njenim zarodom; ona bo tebi glavo strla in ti boš njeno peto zalezovala« (Gen 3, 15). Prišel bo Odrešenik, ki ne bo odvezl samo greha, ampak bo omilil tudi kazen za greh. Spolnilo se bo: »Glej, devica bo spočela in rodila sina, ki se bo imenoval Emanuel, kar pomeni: Bog z nami« (Iz 7, 14).

In prišel je težko zaželeni, Sin božji Jezus Kristus. »Bog je sklenil, da naj v njem prebiva vsa polnost in da s svojo krvjo njegovega križa ostvari mir in tako po njem s seboj spravi vse, kar je na zemlji in kar je v nebesih« (Kol 1, 19, 20). »Odkupil nas je iz prekletstva postave, ker je zaradi nas postal prekletstvo« (Gal 3, 13). Z milostjo, ki nam jo je zaslužil, nas je storil zopet deležne božje narave.

Trpljenja nam ni odvzel. Vedno velja: »Kdor ne nosi svojega križa in ne hodi za menoj, ne more biti moj učenec« (Luk 14, 27). Prav tako pa nam velja tudi druga njegova beseda: »Pridite k meni vsi, ki ste obteženi in se trudite

VIII. Jezušček pri Mariji in Ani

in jaz vas bom poživil. Moj jarem je sladak in moje breme je lahko.« Z isto milostjo namreč, s katero nas je rešil greha, stori, da nam postane trpljenje bolj razumljivo, zaslužno in zato tudi lažje.

In v to nam pripomore še posebej njegov blagoslov, ki ga je v vidno potrdilo delil tudi sam ljudem in naravi. Saj je blagoslavljal otroke, bolnike in apostole, kruh in vino, in ribe. Prav tako je njegova roka delila blagoslov razburkanemu morju in žitnemu polju. Svoj blagoslov pa je Kristus zapustil svoji Cerkvi, ki naj ga deli po njegovem zgledu ljudem in stvarjem. Zato je govoril apostolom in po njih vsem duhovnikom: »V katero koli hišo pridete, recite najprej: 'Mir bodi tej hiši', to se pravi: želite ji, prosite blagoslova božjega.'« »In ako je tam otrok miru (ako je vreden blagoslova), bo počival nad vami vaš mir« (Luk 10, 5, 6). In da bi bili duhovniki sposobni deliti božji blagoslov, zato škof pri delitvi mašniškega posvečenja mazila oba palca in kazalca ter dlani posve-

IX. Smrt sv. Ane.

čenčevih rok ter moli: »Blagoslovi in posveti, o Gospod, te roke po tem maziljenju in našem blagoslovljenju. Amen.« potem pa naredi čeznje znamenje svetega križa, rekoč: »Da bo vse, kar bodo blagoslovile, blagoslovljeno, in kar bodo posvetile, posvečeno v imenu Gospoda našega Jezusa Kristusa.«

Tako je duhovnik usposobljen, da s Kristusovim blagoslovom prešinja vso človekovo dejavnost v naravnem in nadnaravnem redu, pa z istim blagoslovom ublažuje tudi vse človekovo trpljenje in preskušnje.

Ostanimo živi udje skrivnostnega telesa Kristusovega, njegove svete Cerkve, da bomo mogli biti deležni njenih blagoslovov in radi se jih udeležujmo v svojo telesno in dušno korist.

Priporočajte se v stiski današnjih dni v svojih zasebnih potrebah do škofa Baraga! — Uslišanja sporočite »Bogoljubu«!

Bogu zahvalo!

V mirnih časih je Glasnik Srca Jezusovega objavil slike vsakoletnih gospodov novomašnikov. Namen je bil pač ta. — ker slika vzbudi večjo pozornost kot gola črka, — da bi verniki tem bolj molili za novoposvečence, da ostanejo stanovitni v svojem duhovniškem poklicu.

S prošnjo molitvojo pa je v tesni zvezi zahvalna molitev. K taki molitvi pa nas vabijo slike — v tej številki Bogoljuba — letošnjih številnih zlatomašnikov v ljubljanski škofiji.

Petdeset let biti duhovnik ni namreč velika milost božja samo za duhovnika, — pa naj bi bil to tudi najbolj preprost duhovnik — marveč tudi velik dar božji za vernike.

Kaj pa šele, če je bil duhovnik-zlatomašnik obdarjen od Boga s posebnimi darovi, če je bil neumorno delaven skozi vseh svojih petdeset let v mašniškem poklicu in če je tako postal izredno zaslužen ne samo za nadnaravno dušno blaginjo vernikov, marveč tudi za prosvetno in gmotno dobrobit svojega naroda! In taki so bili in so brez izjeme vsi letošnji gospodje zlatomašniki.

Vmes so odlični dušni pastirji: župnik Bernik, Bleimeis, Dolinar, Oblak in Štrukelj, priznani katehet in neumorni tajnik Kat. Tisk. Društva, nabožni pisatelj Čadež, delavna misijonarja dr. Nastran in dr. Knavs, praktična dušna pastirja in priljubljena pisatelja Finžgar in Volc in zlasti še velezaslužni profesor dr. Aleš Ušeničnik.

Ko torej gledamo slike naštetih zlatomašnikov, zahvalimo Gospoda, svojega Boga... in ga prosimo, da dá ljubljanski škofiji še mnogo duhovnikov, podobnih po delu in zaslugah letošnjim gospodom zlatomašnikom.

1894 * 1944

Franc Seraf. Bernik,
roj. 25. septembra 1870 v
Št. Vidu nad Ljubljano,
mašnik 21. julija 1894.

Franc Pavl. Bleiweis,
roj. 7. aprila 1869 v Na-
klem, mašnik 21. jul. 1894.

Anton Pad. Cadež,
roj. 9. jun. 1870 na Trati
v Poljanski dolini, maš-
nik 21. julija 1894.

Janez Obgl. Dolinar,
roj. 24. septembra 1870 na
Dobrovi, mašnik 21. ju-
lilja 1894

Franc Sal. Finžgar,
roj. 9. februarja 1871 na
Brezneti, mašnik 21. ju-
lilja 1894

Dr. Franc Sal. Knavs,
roj. 10. januarja 1871 v
Loškem potoku, mašnik
15. julija 1894 (posvečen
v Gorici).

Dr. Alojzij Nastran, ro-
jen 10. junija 1869 v Zg.
Siskli, mašnik 19. maja
1894 (posvečen v Rimu po
kard. Lucid. Parocchi).

Anton Pad. Oblak,
roj. 12. jun. 1871 v Hor-
julu, mašnik 21. jul. 1894.

Janez Obgl. Strukelj,
roj. 14. sept. 1869 v Št. Vi-
du nad Ljubljano, mašnik
21. julija 1894.

Dr. Aleš Ušentčnik,
roj. 3. julija 1868 v Po-
ljanah nad Skofjo Loko,
mašnik 28. oktobra 1894.

Jožef Volc,
roj. 22. dec. 1869 v Kranj-
ski gori, mašnik 21. ju-
lilja 1894

ZAPISKI

Sedanji čas in Sv. pismo. V okrožnici papeža Pija XII. o Sv. pismu z dne 30. sept. 1943 je tudi važna pripomba, kakšen pomen imajo svete knjige vprav za sedanjji vojni čas: stiskanim je v tolažbo, vsem pa pot k pravičnosti.

»Če je branje Svetega pisma in premišljevanje svetopisemskih resnic v vsaki dobi potrebno, je pa mnogo bolj pereče v sedanjih žalostnih časih, ko se skoraj vsi narodi in vsa ljudstva potapljaajo v morje nesreč, ko strašna vojska kopicí razvaline na razvaline, poboje na poboje, ko je vzplamtelo najbesnejše sovraštvo med narodi in ko pri mnogih z največjo žalostjo opažamo, da ugaša ne samo čút za premagovanje samega sebe in za medsebojno ljubezen, ampak tudi za človečanstvo sploh.

Kdo drug pa more te smrtonosne rane človeške družbe ozdraviti, če ne oni, ki ga prvak apostolov poln ljubezni in zaupanja nagovarja s temi besedami: »Gospod, h komu pojdemo? Besede večnega življenja imaš.« (Jan 6, 69.)

Z vsemi močmi se moramo torej truditi, da k temu našemu neskončno usmiljenemu Odrešeniku zopet privedemo vse ljudi: on je namreč božji tolažnik žalujočih; on uči vse (tiste, ki imajo javno oblast, in tiste, ki so dolžni slušati in se pokoravati) prave poštenosti, resnične pravičnosti, velikodušne ljubezni; on, edino on more končno biti trden temelj, trdna opora miru in pokoja. »Kajti drugega temelja nihče ne more položiti razen teга, ki je položen, in ta je Jezus Kristus.« (I Kor 3, 11.)

Teга začetnika zveličanja, Kristusa, pa bodo ljudje bolj popolnoma spoznali, pristrčneje vzljubili, tem zvesteje posnemali, čimbolj se bodo vneli za poznanje in premišljevanje svetih knjig, predvsem nove zaveze. Kajti pravi sv. Jeronim: »Ne pozna Kristusa, kdor ne pozna Sv. pisma.« In: »Če je kakšna stvar, ki v tem življenju modrega moža drži pokonci in mu daje moč, da v stiskah in viharjih teга sveta ostane miren, sodim, da je to v prvi vrsti premišljevanje in poznanje Sv. pisma. Tu bodo vsi, ki jih stiskajo in tlačijo nesreče ter

Spomnimo se ...

Takrat je Jezus, poroča sv. Matej (11, 20-24), mestom, v katerih se je zgodilo največ njegovih čudežev, začel očitatí, da se niso spokorila: »Gorje ti, Korozain, gorje ti, Betsajda! Zakaj če bi se bili v Tiru in Sodomi zgodili čudeži, ki so se zgodili v vama, bi se bila zdavnaj spokorila v raševini in pepelu. Toda povem vama: Tiru in Sodomi bo na sodni dan laže ko vama. In ti, Kafarnaum, se boš do neba povzdignil? — Do pekla se boš pogreznil! Zakaj če bi se bili v Sodomi zgodili čudeži, ki so se zgodili v tebi, bi bila ostala do današnjega dne. Toda povem ti: sodomski zemlji bo na sodni dan laže ko tebi.«

Ali ni Bog v tej vojski vsaj do danes, če mislimo na druga mesta, nekako čudežno obvaroval zlasti našo slovensko prestolnico Ljubljano raznih nesreč? Ali pa bomo zaslužili božje varstvo tudi še v prihodnosti, če se izneverimo obljubam, ki smo jih položili pred noge Matere božje v oni slovesni uri tako veličastne rakovniške pobožnosti konec majnika lanskega leta? Ali se živo zaveda vsak član našega naroda teh obljub in ali se vestno ravnamo po njih:

Gospodovih dni ne bomo skrunili s hlapčevskimi deli in grešnim veseljem, temveč jih povesčevali, hodili k maši in pridigi.

Bogokletna beseda ne bo prišla iz naših ust.

Z grehi nečistosti ne bomo omadeževali svojih src.

Zahtevam nespodobne mode se ne bomo odajali, ker nočemo hudo žaliti našega Gospoda.

Zakonsko in družinsko življenje bomo živeli tako, kakor Bog hoče.

Ogibali se bomo grde sebičnosti in nizkotenega sovraštva, krivičnosti in grehov jezika.

Skrbeli bomo, da zginejo ti grehi iz našega naroda.

Molili bomo vsak dan rožni venec, zlasti po naših družinah.

Zadoščevali bomo tudi naprej Jezusovemu in Tvojemu srcu s pobožnostjo prvih petkov in prvih sobot.

Zares! Ali živimo v duhu teh obljub? Ali smo jih že pozabili? Ali jih spolnujemo vsi? Ali morada ne velja tudi nam beseda svetega pisma:

»Piskali smo vam, pa niste plesali; peli smo žalostinko, pa niste jokali« (Mat 11, 17). Če bi bilo to, potem si jih v majniku znova vtisnimo v spomin in jih tudi v dejanju vestno spolnujemo!

MOLITVENI NAMENI V MAJU

V Marijinem mesecu maju se bomo v svojih molitvah zatekali k Mariji. Njej bomo razodeli svoje želje, njej potožili svoje stiske. V prvem tednu od 30. aprila do 6. maja bomo molili,

da bi se naše družine posvetile Marijinemu Srcu in se tako duhovno prenovile.

Naša škofija se je že lansko leto dne 30. maja posvetila brezmadežnemu Srcu Marijinemu. Želja vsakega vernega Slovenca pa je, da bi se mu posvetile tudi vse naše družine. Tako bi bil posvečen res ves narod Marijinemu Srcu. Taka posvetitev bi družinam in po njih vsemu narodu prinesla duhovno prenovitev. Portugalski narod, ki je Marijinemu Srcu je posvečen, nam o tem priča. Na Portugalskem je po posvetitvi nastopila verska pomlad. Narod, ki je že bil na poti v brezboštvo, je krenil na pot krščanskega življenja svojih očetov.

Od 7. do 13. maja:

Molimo, da bi naš narod goreče častil Marijo.

Odkar je naš narod sprejel katoliško vero, je bil vedno Marijin narod. To nam izpričuje množica Marijinih cerkva po naših hribih in dolinah. Pričajo Marijina božja pota, Marijini oltarji po cerkvah, kapelice in znamenja ob cestah ter nje-ne slike po naših domovih. O tem pojo prelepe Marijine pesmi in to dokazujejo šmarnice, molitve rožnega venca in številne Marijine družbe.

Kot Marijin otrok se je naš narod v težkih urah svoje zgodovine vedno zatekal pod mogočno varstvo svoje nebeške Matere. Češčenju Marijinemu se moramo zahvaliti za svoj obstoj in ohranitev prave vere, ki sta bila v veliki nevarnosti za časa turških napadov in protestantizma. Zato moramo danes, ko naš narod preživlja najtežje dni v svoji zgodovini, poživiti Marijino češčenje. Ne smemo slediti onim, ki Marijo preklinjajo, oskrunjajo njena svetišča in odstranjujejo njene slike iz naših domov.

Češčenje Marije naj ostane skupna last vsega naroda. Gojimo ga goreče sami, širimo ga po svojih močeh pri drugih in molimo za tiste, ki Marije ne časte. Tako bo ostal naš narod še naprej Marijin narod, kar je najboljšo poročstvo za njegov obstoj in njegovo vernost.

nadloge, zajemali resnično tolažbo in božjo moč, da bodo potrpeli, vzdržali: tu — v svetih evangelijih namreč — vsi najdejo Kristusa, največji in najpopolnejši vzor pravičnosti, ljubezni, usmiljenja. Tu so razmesarjenemu in trepetajočemu človeškemu rodu odprti vrelci one božje milosti, ki brez nje narodi in voditelji narodov ne bodo mogli utrditi nobenega miru v svetu in nobenega soglasja v dušah. Tu se bodo končno vsi naučili spoznavati Kristusa, »ki je glava vsakega vladarstva in vse oblasti« (Kol 2, 10), in »ki nam je postal modrost od Boga in pravičnost in posvečenje in odrešenje.« (I Kor 1, 13.)

S to navedbo in s tem za sedanje razmere tako potrebnim zdravilom smo hoteli zopet seznaniti bralce Bogoljubove. Vprašamo sedaj: Kako je pri vas in v vaši hiši s slovensko izdajo Sv. pisma? Če jo premorete, kje samuje — morda zaprašena? Ali je božja beseda te knjige — vsaj po majhnih dozah — vaša vsakdanja hrana? Če te božje knjige vaša družina še pogreša, ali veste, kaj vam je storiti?

Ker so zapeljani in napačno poučeni. Hudo med nami se je tako močno razpaslo, ker je v naši sredini mnogo omamljenih vešč. V zmedo je zašlo zlasti tudi mnogo mlajših in starejših ženskih oseb, ki so bile poprej morda celo v naših prednjih vrstah. Človek bi to komaj hotel verjeti, če bi se ne zatrdjevalo od zanesljivih strani. Tudi razni sprejemi s cvetličnimi šopki ob začasnem prihodu komunističnih tolpe — to potrjujejo.

Kakor da nič ne vidijo, nič ne slišijo in nič ne berejo — pripisujejo te čudne prikazni v svoji trmoglavosti komunističnim hostnikom razne lastnosti, ki jih nikoli imeli niso in jih imeli ne bodo.

Kolikokrat je že bilo naglašeno, da so vsi, ki kakor koli sodelujejo s komunisti, pa četudi samo s svojimi simpatijami, sodeležni vsega zla in gorja po naši tako kruto prizadeti zemlji. Pa ti slepci ne spregledajo in ne spregledajo. Da, še pri obhajilni mizi jih pogosto utegneta videti! Z začudenjem se prijemljemo za glavo in se vprašujemo: Ali je to mogoče? Od kod prečudna zaslepljenost, da hočejo združiti luč s temo, sprizniti belcebuza s Kristusom!

Prav tako je brezprimerna drznost, s katero si prilaščajo komu-

nistični hostniki pravico, da kličejo predse, kakor pred legalno sodišče, poštene ljudi, ki imajo samo ta greh, da ne potegnejo z njimi.

Tem in vsem, ki so zašli v komunistično krivo vero, ne moremo drugega reči kakor to, kar je kot žrtev komunistov v zadnjem hipu izrekel ustreljeni kaplan Ludovik Sluga iz Cerknega: »Bog daj našim sovražnikom spreobrnjenje!«

Prerok sem — in z gotovostjo napovem, da se bo vzgoja ponesrečila in da boste imeli pokvarjene otroke, če jim boste:

1. ustregli v vsem, kar vas prosijo;

2. če boste vpričo njih govorili o tem, kar imajo dobrega;

3. če boste zdihovali, da se ne dajo poboljšati;

4. če boste priznavali vpričo njih, da ste bili svojčas sami prav tako poredni;

5. če bo mati tožila, kako brezsrčen je oče;

6. če bo mož godrnjal nad ženo, češ kaj je treba toliko molitve;

7. če se oče in mati vpričo otrok prepirata ali celo kolneta;

8. če mati otroka zagovarja, ko ga hoče oče zasluženno kaznovati;

9. če starši puste, da gredo otroci, kamor hočejo;

10. če puste, da bero, kar hočejo;

11. če jim prepuščajo denar po mili volji;

12. če puste, da se vračajo na dom, kadar hočejo.

Iz življenja CERKVE

Kakor odrezani smo od sveta in le redke so novice o življenju katoliške Cerkve, odkar po zraku brne le oboroženi železni tiči in se razglašajo le bolj krvava poročila. Naše »Bogoljubovce« zanima n. pr. to, če je največja škofijska cerkev svetega apostola Janeza, ki so jo pred leti začeli staviti v New-Yorku, že dozidana. Stroški so bili nastavljeni v proračunu na 15 milijonov dolarjev. Ameriška darežljivost bo to že zmogla!

Doživeli bi tudi radi, da bo posvečena nova cerkev Lurške Marije v Zagrebu. Pišejo, da zidava še dosti dobro napreduje in da verniki v ta namen z veseljem daru-

Od 14. do 20. maja:

Molimo, da nam Marija Pomagaj izprosi pravičen mir.

Vsi hrepenimo po pravičnem miru. Premalo pa se zavedamo, da je treba za pravični mir veliko milosti božje. Milost božja mora zanj pripraviti človeška srca. Spreobrniti mora narode. V molitvi za mir najprej prosimo: »da bodo naša srca tvojim zapovedim vdana« in šele nato »strah pred sovražniki zatrt in časi s Tvojo pomočjo vрни in mirni«. Nadalje mora milost božja razsvetliti državnike, da bodo spoznali načela pravičnega miru, in nagniti njihovo voljo, da se bodo za ta načela, ki so nasprotna strastem, navdušili in jih hoteli uresničiti v mednarodnem življenju. Kdo nam bo vse te milosti posredoval? Marija. Zato se sv. oče Pij XII. v posvetilni molitvi Marijinemu Srcu obrača k njej z besedami: »Ti, mati usmiljenja, izprosi nam mir od Boga! Izprosi nam predvsem tistih milosti, ki morejo človeška srca v hipu spreobrniti, milosti, ki pripravljajo, sklepajo in zagotavljajo mir.«

Mi Slovenci pa se bomo še posebej zatekli z devetdnevnicco za vse te milosti k naši narodni Zavetnici Mariji Pomagaj, ki se prične 15. maja in se konča 23. maja, na dan pred praznikom Marije Pomagaj, ki je 24. maja.

Od 21. do 27. maja:

Molimo, da nam Marija izprosi pomoč v sedanjih stiskah.

V tednu, ko obhajamo praznik Marije Pomagaj, ji razkrijmo vse svoje stiske. Naj njeno materinsko srce gane vsa naša duhovna in telesna beda. Naj Marija Pomagaj pokaže, kako ji je všeč, da jo častimo pod tem imenom.

Prosimo jo zaupno. Saj še nikdar ni bilo slišati, da bi Marija Pomagaj komu odrekla prošnjo, ki je po volji božji. Pomoč bo po njeni priprošnji gotovo prišla v obliki, ki bo najbolj koristna za naše zveličanje. Če nam stiska ne bo odvzeta, nam bo vsaj olajšana.

Od 28. maja do 3. junija:

Molimo k Sv. Duhu za razsvetljenje in tolažbo.

Jezus je obljubil apostolom Sv. Duha kot učitelja resnice in tolažnika. Pri zadnji večerji jim je govoril: »Ko pa pride on, Duh resnice, vas bo učil popolne resnice« (Jan 16, 13). Na več mestih pa imenuje Sv. Duha »Tolažnik«. »In jaz bom prosil Očeta in vam bo dal drugega Tolažnika, da ostane pri vas vekomaj« (Jan 14, 16). »Ali resnico vam govorim: za vas je dobro, da grem.

Zakaj, če ne odidem, Tolažnik ne bo prišel k vam; če pa odidem, vam ga bom poslal« (Jan 16, 17).

Jezusova obljuba velja tudi nam. Kdor pozna naše razmere, mora želeti, da bi je bili deležni v največji meri. Zato goreče molimo na binško praznik in med njegovo osmino s Cerkvijo: O Bog, ki si na današnji dan srca vernih po razsvetljenju Sv. Duha učil, daj nam, da bomo v istem Duhu spoznali, kaj je prav, in se vedno veselili njegove tolažbe.

O nastanku podobe Marije Pomagaj na Brezjah

Kako in kdaj je nastala slika Marije Pomagaj na Brezjah? Nepotrebno vprašanje, bi morda kdo dejal. Saj pripoveduje ljudsko izročilo, da jo je l. 1814 prinesel slikar Leopold Layer iz Kranja; da, še to ve povedati izročilo, da jo je slikar naslikal v ječi. Ali je to ustno izročilo verodostojno? Ko bi bil Layer prinesel to podobo na Brezje leta 1814, nastane vprašanje, katera in kakšna slika Marijina je bila prej na Brezjah in iz kakšnega vzroka so jo zamenjali z novo. — V naslednjem hočem pokazati, da Layer slike Marije Pomagaj ni naslikal iz lastnega nagiba, ampak po naročilu graditelja kapelice, in da slika ni prišla tja šele l. 1814, ampak je bila ondi že od začetka.

O začetku Marijine kapelice na Brezjah vemo zagotovo troje. Prvič, da je to kapelico pri podružnici sv. Vida ob vasi Brezje sezidal l. 1800 Urban Ažbe, župnik v Mošnjah (1796—1819). Drugič, da se je novo Marijino svetišče ljudem prikupilo, da so radi tja zahajali in zlasti v času francoskega gospostva v deželi iskali duhovne pomoči pred Marijino podobo. Tretjič, da je Leopold Layer l. 1814 kapelico poslikal.

1. Važno je, da je župnik Ažbe dal kapelici kratek naslov »Marije Pomočnice« in ne n. pr. Marije, pomočnice kristjanov, kakor se glasi v lavretanskih litanijah že od leta 1558 izza časa sv. Petra Kanizija dalje. Naslov »Marija Pomočnica«, nemško »Maria-Hilf« ima poseben pomen. Ta naslov je dobila najprej znamenita slika nemškega slikarja Luka Cranacha star. (1472—1553), ki je naslikal v tej sliki Marijo z Detetom. Slika

jejo znatne vsote, četudi so hrvaški katoličani sredi vojne vihre. Naj jih rešuje brezmadežna Devica Marija

Bilana vatikanske dobrodelnosti. Pisarna, ki je ustanovljena v Vatikanu v pomoč ujetnikom, internirancem, pogrešancem in dr., zaposljuje 150 oseb. Leta 1942 je bilo odpravljenih 139.340 pošiljatev; 10.000 božičnih zavojev samo za Egipt. V tem letu pride povprečno na vsak mesec po 26.000 pošiljatev in 14.000 manjših pošiljk. Vsak dan pošljejo iz omenjene pisarne po 2.500 pisem.

Iz naše srede

Naša stalna in skupna zadeva. Dokler ne dobimo narodnega svetnika v osebi misijonskega škofa Fr. Baraga, ne smemo popustiti, temveč moramo vsi, vsak po svoji zmožnosti doprinesiti, da se proces za beatifikacijo srečno in čimprej izvrši. Svetniški Baraga čaka našega posredovanja in naših prošelj, ki jih bo priporočil božji dobrotljivosti.

Kdaj smo bili božje pomoči bolj potrebni ko danes? Zakaj se tako malo spomnimo, da bi se prav v teh dneh gorja obračali s toplimi prošnjami do našega Baraga, ki naj posreduje, da nam zasije dan rešitve in sreče!

Bodimo v svojih molitvah silni in nasilni. Če se po priprošnji rojaka Baraga v kratkem otresemo tegob in zlasti komunistične nesreče, če preminejo vse strahote, bomo mogli imeti v tem poroštvu, da nam je pomagal naš svetniški kandidat.

Vprašamo zopet: Kaj si ti, ki to bereš, že storil, da bi božja previdnost po čudežno uslišanih prošnjah dvignila škofa Fr. Baraga do časti oltarja?

Duhovna obnova. V ponedeljek velikega tedna smo videli v ljubljanski stolnici prizor, ki so ga bili veseli angeli in nebeščani. Ta dan so v zgodnji uri zasedli in zavzeli vse prostore moški obhajanci, ki so po tridnevni pripravi hoteli skupno prejeti velikonočno obhajilo.

Izobraženci pri mizi Gospodovi in v tako častitljivem številu ter ob čudodelni podobi Marije Pomagaj z Brezij, to nas navdaja z zaupanjem, da se bo Bog oziral na prelepo skupno pobožnost in da nam bo dal na priprošnje nebeške Matere dočakati še srečnih dni.

Prezvišeni gospod nadpastir sam je prišel med to odlično skupščino, imel presrčen nagovor, nato pa med sv. mašo ob ljudskem petju delil sveto obhajilo. Pri obhajanju so pa pomagali še trije duhovniki.

V tem zboru pobožnih obhajancev se je tako lepo pokazala skupnost in vzajemnost vernikov, saj si poleg univ. profesorja, poleg odličnih razumnikov videl v isti vrsti preprostega meščana in skromnega nastavljenca.

Naj ljubezen do evharističnega Zveličarja, ki je zaplapolala v teh vernih srcih s tako vidnim ognjem, vname trda srca tistih, ki stoje še ob strani!

Klic božji — je tudi sedanja trda preskušnja, a jih je premnogo, ki ta zveličavni klic preslišujejo in prezirajo. Na mislih so nam tisti prebivalci Ljubljane, ki se še enkrat niso prišli pokazat Mariji z Brezij, odkar ima sedež v stolnici, nikar da bi z drugimi verniki skrušeno dvignili roke in srce za pomoč in varstvo k nebeški Kraljici.

Kako veliko tolažbo čuti častilec Marijin, ko vidi ob tronu Jezusove Matere vrste prosečih vernikov vseh slojev in poklicev, zlasti mnogo domobrancev in dijaške mladine, pa naj stopi v cerkev kadar koli — zjutraj, zvečer ali čez dan. Na obrazu se jim bere iskreno zaupanje in ljubezen do najboljše nebeške Matere.

Vsem, ki tako radi iščete pomoči pri Mariji brezmadežni Devici in obiskujete njeno častljivo podobo v stolnici, zmolite vselej tudi eno Zdravo Marijo za razsvetljenje in spreobrnjenje tistih, ki ne pridejo nikdar na obisk milostne podobe.

Posnemajte! Ljubljancani, pridite in poglejte, kako fantje in možakarji, ki so se morali umakniti s svojih domov pred okrutnostjo rdečih »osvoboditeljev«, zaupno iščejo tolažbe in pomoči pri Bogu; kako goreča je njih molitev, kako dostojno njih vedenje, kako pravilno njih poklekovanje pred sv. R. Telesom. Marsikaj bi se od njih in od vrlih domobrancev, ki jih toliko vidimo pri cerkvenih opravilih, naučili tisti neokretneži našega mesta, ki še kolena ne znajo pripogniti, ko pridejo pred tabernakelj, nikar da bi se pravilno pokrižali. Ali veste, da liturgično vedenje v cerkvi tudi in še prav posebno spada k pravilom navadne olike.

je od l. 1650 dalje posebna dragocenost mestne župne cerkve v Innsbrucku. Naslov Marije Pomčnice, ali kakor pravimo mi: Marija Pomačaj, imajo nadalje mnogoštevilni posnetki te slike. Morda je dal to ime Cranachovi sliko nadvojvoda Leopold V., brat cesarja Ferdinanda II., škof pasauski in strassburški in nazadnje vladar Tirolske, ko jo je prejel od saksonskega kneza Janeza Jurija I., vneta lučeranca, v dar. Zanimivo je, da so povsod, kjer so imeli že samo posnetke te slike, nastale več ali manj slavne božje poti.

Pa čemu vse to pripovedujem. Poslušajte! Župnik Ažbe je poznal izvornik Marije Pomačaj. Študiral je namreč bogoslovje na univerzi v Innsbrucku in si pridobil doktorat bogoslovja. Potem je še pet in pol leta služboval v briksenski škofiji. Gotovo je ob času študij pogosto obiskoval Marijo Pomačaj in pred njo molil. Vzljubil jo je, ostala mu je v spominu in pri srcu. Zdaj pa to obrnimo na naše Brezje. Ali ni najbolj verjetno, da, naravnost na dlani, da si je to sliko izbral za svojo novosezidano kapelico Marijino na Brezjah in ni iskal drugih vzorcev, ali prepustil slikarju, naj naslika, kar hoče. Tudi že prvi pogled na Marijin oltar, ki je še prvoten, kaže, da je bil namenjen za že vnaprej določeno sliko, približno iste velikosti, kakor je Cranachov izvornik. — Kaj pa, ali je Layer poznal to sliko ali kako njeno kopijo? Ne vemo. Če je pa res, da se je učil slikarstva na dunajski akademiji, kar je mogoče, ker njegova dela ne kažejo zgolj samouka, je imel priliko videti kopijo pri barnabitih v cerkvi Maria-Hilf. Celo v Ljubljani sta bili tačas že dve kopiji Cranachove slike. Če pa slikar ni videl nobene teh slik, mu je postregel župnik Ažbe z vzorcem, s kako božjepotno spominsko podobico, katerih ni manjkalo. Tudi za pravilne barve je bilo treba vedeti. Ako bi bil Layer naslikal to Marijino podobo samo po obrisni predlogi, bi bil dal Mariji plašč modre barve. Kajti če gre za modro in rdečo barvo, je že od zgodnjega srednjega veka izročilo, da ima Marija plašč modre barve. Izjeme niso pogostne. Eno teh izjem dela Cranach in ne na škodo slike.

2. Ljudem je bilo novo Marijino svetišče na Brezjah kaj všeč. Radi so tja prihajali, tudi duhovniki. Kaj jih je privabljal? Ali v preprostih, celo okornih oblikah zidana kapelica, ali oltar skromnega značaja, izvršen najbrž v delavnici Jožefa Götzla v Kranju, sodobnika Layerjev? Ne. Vabila jih je nova slika Matere božje, izrazujoča vso milino in domačnost materinske ljubezni, slika, kakršne na Gorenjskem še niso videli v cerkvah.

Ohranjeno nam je pismo župnika Ažbeta, ki ga je pisal v latinskem jeziku svojemu prijatelju Francu Julianiju, kuratu pri Sv. Joštu.* Pismo je bilo pisano po veliki noči l. 1811 (velika noč je bila 14. aprila). Pismo ni v celoti ohranjeno, manjka spodnji rob lista, pa ne v preveliko škodo. Naj navedem v glavnem vsebino, nekoliko pa doslovno. Po pozdravu prijatelju pravi o sebi, da je sicer telesno zdrav, duševno pa silno potr zaradi trdega francoskega jarma. Trpi on in njegove ovčice, in bo ljudstvo prišlo na nič. [V teh stiskah se zateka ljudstvo k M. B., ko si je za zavetnico]** izbralo vprav Marijo Pomočnico na Brezjah v moji župniji, kjer si že ti hkrati z menoj maševal. K tej podobni (podčrtal jaz) so ves postni čas prihajali tako pogosto in v tolikih množicah ljudje tudi iz okoliških župnij, da je do pet tujih duhovnikov ondi maševalo. Dne 2. aprila so prišle štiri procesije pod vodstvom svojih dušnih pastirjev. Bilo je toliko ljudstva, da niti polovica ljudi ni mogla v cerkev in da so vse klopi polomili. Opažamo, da župnik Ažbe govori v tem pismu o podobi Marije Pomočnice, ki je bil nanjo gotovo ponosen. Ali si moremo misliti, da bi bili to podoba, ki je bila že več let v toliki časti, odstranili in jo zamenjali z novo sliko, in to še ob času župnika Ažbeta, ki je bil vendar navezan na svoje delo? Ni bilo treba. Layerjeva slika je bila že v oltarju. Pa je tudi jako nevarno božjepotna svetišča spreminjati v bistvenih rečeh. Vse se lahko pokazi in podere, kar ni zgodovina.

3. Iz doslej povedanega bomo lahko razumeli, zakaj se je Leop. Layer zaobljubil, da bo poslikal vprav kapelico na Brezjah. Najbrž je že v ječi slišal, kako je Marijina slika, ki je izšla iz njegove delavnice, čaščena in kako veliko zupanje imajo ljudje do nje. L. 1814 je naslikal na oboku stropa kapelice prizor priprošnje Marijine. To je tudi potrdil s podpisom: »Leopoldus Layer pinxit ex voto« Leopold Layer slikal iz zaobljube). Tu in nikjer drugod ni govora o sliki Marije Pomačaj. Ta je bila že od l. 1800 tam in ne iz oblube slikarja.

Po vsem tem se moramo vprašati, kako je moglo nastati tisto ljudsko izročilo o zaobljubljeni podobi M. B. in slikarju v ječi. Mislim, da je stvar kaj naravna. To ljudsko izročilo je nastalo najbrž šele v dobi, ko so se dogajali prvi

* Pismo je objavil dr. Jos. Gruden v Izv. muz. društva za Kranjsko, l. 1909, str. 55-56.

** Kar je v oklepaju, manjka v pismu. Dopolnil sem po smislu.

Letošnji novomašniki naše škofije so prejeli drugi višji red (diakonot) v nedeljo, 26. marca, v stolnici. Lepo število (24 kandidatov) se pripravlja, da bodo šli med slovensko ljudstvo obnavljat kraljestvo Kristusovo in popravljat verskonravno razdejanje, ki ga je povzročila komunistična kuža.

Ljubljanska škofija. Umeščen je bil Janez Frančič, župnik v Tunicah, na podeljeni mu kanonikat kolegiatnega kapitlja v Novem mestu. — Karel Wolfgang, kaplan v Smihelu pri N. mestu je poklican za srednješolskega kateheta na drž. realni gimnaziji v Novem mestu. — Stalni pokoj je dovoljen duh. svétniku p. Arhangelu Appēju, katehetu na Viču pri Ljubljani.

Zavod sv. Stanislava žaluje za ravnateljem svoje klasične gimnazije dr. Ant. Breznik-om, ki je po daljšem bolehanju nepričakovano umrl na tiho nedeljo.

Pokojni priznani jezikoslovec je že pred leti zaslovel kot prvi večšak in poznavalec našega jezika in kot slovnicař, ki se je nanj obrnil vsakdo, ki je imel rešiti kakšno jezikovno težavo.

Bil je res »steber in ponos« zavoda in zavodske srednje šole, hkrati pa vesten duhovnik in ljubezniv ter dobrohoten tovariš. Njegovo ime bo v zgodovini naših šol ostalo neizbrisno.

Naj počiva v miru in podpira ljubljani zavod poleg Jegliča, Gnidovca, Zoreta in svojih bivših tovarišev z besedo pri Bogu.

Ure so se stekle župniku Jakobu Kalanu, ki je — kakor mnogi — romal iz kraja v kraj, nazadnje pa bival v višnjegorski župniji. Konec marca je še spovedoval v Zalni, 2. aprila je še opravil presv. daritev, 6. aprila, na svoj rojstni dan, je pa v Bogu zaključil zemeljsko pot — star 68 let. N. p. v m.l.

Sv. Avguštín je zapisal tale pomenljivi pouk: »Non accipitis eo quod mali male mala petatis.« Š to igro v besedah je izrazil sveti cerkovni učenik veliko resnico. Po slovensko bi se takole reklo: Ne prejmete, ker ste grešniki, ker slabo molíte ali ker prosíte za škodljive reči. — Molítev je vselej uslišana, če jo tako opravimo, kakor se zahteva; kričda je na nas, če ni uspeha.

13. Sobota. Sv. Peter Regula. P. o. vsem vernikom v cerkvah treh rodov sv. Frančiška, tretjerednikom tudi v žup. c., kjer ni redovne.

14. Nedelja. Pričetek 6 ned. pobožnosti n. č. sv. Alojziju. (Glej opombo!)

17. Sreda. Sv. Paskal. P. o. kakor 13. dan.

18. Četrtek. Vnebohod. Sv. Feliks Kamf. P. o.: 1. čl. br. sv. R. T., kakor 4. dan; 2. vsem, ki morejo dobiti odp. rimskih postajnih cerkv; glej seznam odp. za mesec april v 2. števil; 3. čl. br. N. Lj. G. v br. c.; 4. čl. r. v. br. v kateri koli cerkvi; 5. čl. Mar. dr.; 6. čl. škap. br. karm. M. b. v br. ali žup. c.; 7. tem, ki nosijo viš. škap.; 8. čl. br. kršč. družin; 9. čl. br. sv. Družine; 10. istim kakor 13. dan. — V. o.

19. Petek. Sv. Ivo. P. o. kakor 13. dan. — Pričetek devetdnevne pred binkoštni. (Kdor se pobožno udeležuje javne devetdnevne n. č. sv. Duhu, dobi vsak dan 10 let odp., enkrat pa p. o. pod navadnimi pogoji, če se je vsaj petkrat udeležil te javne pobožnosti.)

20. Sobota. Sv. Bernardin. P. o. kakor 13. dan.

24. Sreda. Mar. Pomočnica. P. o. čl. br. N. Lj. G. vedne pomoči.

28. Binkoštna nedelja, zadnja v m. P. o.: 1. čl. škap. br. karm. M. b.; 2. čl. r. v. br. v kateri koli c.; 3. tem, ki nosijo viš. škap.; 4. čl. br. Sv. Duha ta dan ali v osmini, če obiščejo br. ali žup. c.; 5. čl. dr. sv. Petra Kl., kakor 1. dan; 6. tem kakor 13. dan; 7. vsem, ki vsaj trikrat na teden skupno odmolijo rož. v.

29. Ponedeljek — binkoštni. Sv. Magdalena Pac. P. o. čl. škap. br. karm. M. b.

30. Torek. Sv. Ferdinand. P. o. kakor 13. dan.

31. Sreda — kvaterna. N. Lj. G. presv. Srca. Sv. Angela. P. o.: 1. čl. br. N. Lj. G. ta dan ali v osmini v br. c.; 2. tem, kakor 13. dan, kjer se ta dan obhaja spomin sv. Angele.

(Opomba. Pobožnosti tega meseca: 1. »Šmarinice«. Kdor se pobožno udeležuje javne majniške pobožnosti, dobi vsak dan 7 let odp., enkrat pa p. o. pod navadnimi pogoji, če je bil vsega skupaj vsaj 10 krat navzoč. — Kdor pa sam zase opravlja šmarinčno pobožnost, prejme vsak dan 5 let odp. 2. Kdor pet petkov pred praznikom presv. Srca J. prejme sv. zakr., obišče cerkev ali javno kapelo in moli p. n. sv. o. — prejme p. o. (Pričetek 12. maja) — Sestredeljska pobožnost n. č. sv. Alojziju se prične najbolje 14. maja. More se pa opraviti kadar koli med letom, seveda zdržema 6 zaporednih nedelj. Kdor opravi to pobožnost, dobi vsakokrat p. o. pod nav. pogoji, in če obenem kaj moli ali premišluje ali drugače kaj dobrega stori na č. sv. Alojziju.)

izredni dogodki, vidna znamenja uslišanih molitev. Ker začetek Marijinega svetišča ni bil zavrt v nič izrednega in imajo ljudje tako radi legendarne povestice, so nekateri po svoje spletili to pripovedko. Če je Marijina podoba na Brezjah zaobljubljena, potem je zaobljubljena od župnika Ažbeta.

Ali je Marijo Pomagaj res naslikal Leopold Layer. Vedno bolj se mi utrjuje misel, zlasti odkar sem sliko natančno ogledal, da jo je naslikal njegov brat Valentin. Način slikanja ni popolnoma skladen z ugotovljenimi deli Leopolda. Pri tem nas ne sme motiti napis zadaj na platnu slike: Leopold Layer Pix. (!) Podoba Marije Pomagaj s tem prav nič ne izgubi na svoji častiljivosti in privlačnosti. Tudi tu veljajo besede Tomaža Kempčana: »Ne povprašuj, kdo je to rekel, temveč pazi na to, kaj je rekel.«

Še pred Layerjevo sliko Marije Pomagaj na Brezjah je imela Ljubljana dve sliki Marije Pomagaj. Ena je last križanske cerkve in je zdaj v majhni kapelici na levi ob pevskem koru. Verniki jo radi obiskujejo, tudi votivnih tablic ne manjka. Slika je iz l. 1660, torej je eden izmed prvih posnetkov Cranachove. Ker je pri letnici ob spodnjem robu slike naslikan Lambergov rodbinski grb in je bil Jurij Gottfried baron Lamberger v letih 1664-1672 deželni komtur nemškega viteškega reda, je gotovo on daroval to sliko cerkvi. Ali je bila tedaj izpostavljena v javno čaščenje, ni znano. Mogoče je, da je bila v glavnem oltarju stare križanske cerkve, ki je bila, kakor sedanja, posvečena Mariji pomočnici kristjanov. Slika je večja kakor Cranachova in Layerjeva in je lepo umetniško delo.

Druga slika Marije Pomagaj je pri frančiškanih v Ljubljani, kot spodnja slika na oltarju druge stranske kapele na desni. Je tudi staro in lepo delo. Nisem imel še prilike, da bi jo natančno preiskal. Spominjam se iz svoje mladosti, da so verniki to sliko imeli močno v časti. Večkrat, zlasti ob šmarinčni pobožnosti je bila oblegana od molivcev. Bila je vsa obdana z votivnimi darili v zlatu, srebru in dragih kamnih. Te dragocenosti so prodali ob prenovitvi cerkve po potresu l. 1895. Langus je porabil motiv Marije Pomagaj za levo stensko fresko v kapeli, kjer držita dva angela v zraku sliko Marije Pomagaj, spodaj se pa zatekajo bolniki k M. B. Frančiškan (morda portret) kaže na sliko Marije Pomagaj. V pokrajinskem ozadju je naslikana Ljubljana.

Jos. Dostal